

JACHTWERF RIK HOMAN

WERFNIEUWS 64 Najaar 2018

Ongetwijfeld heeft iedereen gezien dat de Pagan, onze grote sloep na de winter nog niet is opgetuigd. Dat is voor het eerst in 54 jaar want zo lang is de Pagan al in de familie. 45 Jaar geleden kon ik haar kopen en nooit bleef ze zo zielig liggen als nu. Hoe kwam dat? Na de winter lieten we de boot weer te water en meerden tijdelijk achter een andere boot. De eigenaar daarvan was bezig de mast omhoog te halen, dat lukte, maar er ging wat fout en die mast viel weer omlaag op de boegspriet van de Pagan. Mast was vrijwel onbeschadigd, maar de boegspriet was afgebroken. Die was na een paar weken weer gelijmd, maar we lagen dus wat achterop met vaarklaar maken en hadden besloten om dan maar met de Jan Blank op vakantie te gaan. Maar ik wilde nog wel de mast erop zetten voordat we weggingen. Alle stagen, zalingen, blokken en vallen vastgemaakt en met een takel kon Edith de mast overeind zetten, terwijl ik die opduwde. Het voorstag kon nog niet vastgezet worden en dus trok ik nog eens flink aan de takel die op het kluiverstag zat, ongeveer een meter hoger dan het hoofdwant. Die ruk was teveel voor de mast en die brak ineens bij de zaling in tweeën. Gelukkig stonden we allebei voorop dus geen letsel, maar de mast kwam in twee delen met een klap op het schuifluik dat nu dus ook vervangen moet worden. De top van de mast is witgeschilderd, daarom kon je niet goed zien dat de mast zo slecht was. Ik ben nu een nieuwe mast aan het maken van Yellow Cedar, een heel lichte houtsoort; hopelijk gaat het omhoog halen van de mast dan ook wat makkelijker.

Gelijk de volgende dag na deze ramp, op 7 mei gingen we met de Jan Blank varen; waar ga je naar toe vroegen ze; ik zei naar Eierland.

Enkhuizen; Jan Blank afgemeerd in de Rommelhaven.

De meeste mensen hadden daar nog nooit van gehoord; het ligt tussen Texel en Vlieland. De zeekaarten zijn daar heel

duidelijk in: “Het bevaren van het Eierlandse gat zonder plaatselijke bekendheid wordt ten zeerste ontraden”. Een goede reden om daar eens

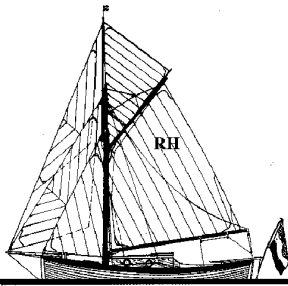
te gaan kijken want het is daar dus niet druk. Deze keer niet met de boot op de trailer, maar gewoon varende naar Amsterdam, daar de mast opgezet en bij Durgerdam voor anker. Met geleidelijk toenemende NW wind prima gezeild tot Den Oever en op Hemelvaartsdag het wad op, met krachtige wind langs Texel tot we in het vaarwater van Cocksdoorp vastliepen. Nog eens goed nagerekend en geconcludeerd dat we zelfs met hoogwater, (doodtij) er niet door konden. Het was koud en grijs; dan maar terug naar Oudeschild. De volgende dag prachtig weer en bijna windstil. Met de Eb het Marsdiep uit om even bij de Razende Bol te kijken, de Noorderhaaks. Nou dat lag helemaal vol met zeehonden dus daar konden we niet bij. Opeens kwam bij mij en Edith gelijk het idee op om buitenom Texel te varen; Mooi weer, de eb mee en bij het Eierlandse gat de vloed weer mee naar binnen.

De Noordpunt van Texel; het Eierlandse gat.

Met gaffeltopzeil en de halfwinder die we met dank aan de gever de Blauwe Leeuw blijven noemen. Langs de mooie duinen van Texel. Steeds meer wind, af en toe 7 knoop, maar dan moet toch de halfwinder eraf en ook het gaffeltopzeil opgeborgen. Met een rijfe in het grootzeil kruisen we tussen Texel en Vlieland naar binnen en proberen het geultje naar Cocksdoorp te vinden. Dat lukt niet – er ligt geen enkele boei.

Dus dan maar voor anker en droogvallen, helaas net op een oude oesterbank, nou dat kon je aan het geknars onder de kiel wel horen. Om 4 uur 's-morgens begon het alweer te bonken, het voelt alsof de Jan Blank met zijn kiel alle oesters aan het openbreken is. Dus vroeg op en op de motor naar de Vliehors. Alarm; de motor werd te heet. Uiteindelijk voor anker en de impeller vervangen. De afgebroken lamellen zaten in de interkoeler en die kon Edith met een vorkje waarmee we wel eens krab eten er uit peutenen.

JACHTWERF RIK HOMAN

Drooggevallen op de Vliehors, Edith met mosselen. Droogvallen op de Vliehors, wandelen, emmertje mosseltjes geplukt. Prachtige zandplaat, helemaal alleen, geen enkele boot in zicht. Later met de vloed onder Vlieland langs. Dat stuk is niet betond dus je moet daar maar een beetje scharrelen om de geul te vinden. Met onze diepgang van 60 cm gaat dat net, vandaar dat je er bijna geen schepen tegenkomt. Met opkomend water en het lichte briesje lieten we de boot op de fok doorlopen tot die vastliep, na een kwartiertje weer wat verder en uiteindelijk, nog voor hoogwater waren we het wantij gepasseerd en lieten de boot in de avond droogvallen bij Oost Vlieland om de mosseltjes klaar te maken.

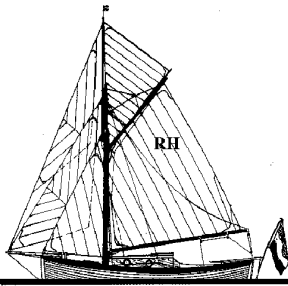
Voor anker bij een zandplaat op Schiermonnikoog. Zondagmorgen om half 6 begon de Jan blank weer te bewegen, gelukkig ging het vlotkomen nu sneller dan bij Cocksdorp en we konden nog wat uitslapen. Daarna, met een pittige NW wind onder Terschelling langs. Bij de Blauwe Balg geankerd voor de nacht. De volgende dag naar Ameland gevaren en de haven binnengelopen om even boodschappen te doen. Dat kon zei de havenmeester, maar dan moest ik wel even € 15 betalen en ook kwam daar nog toeristenbelasting bij. We lieten ons goede humeur niet bederven, maar als je in Nederland woont en belasting betaalt dan is het wel wrang om voor twee uurtes

boodschappen zo veel en ook nog toeristen belasting te moeten betalen! Omdat het bijna hoogwater was konden we in een rechte lijn van de haven naar het Wierumerwad varen en vandaar naar het Smeriggat, maar bij de splitsing zagen we de groene ton helemaal plat liggen; die lag dus verkeerd. Het woei weer flink en dan ziet zo'n stuk er heel wild uit, met overal branding om je heen. Na enig zoeken vonden we weer de betonde geul, maar die bleek naar de Lauwers te lopen in plaats van Engelsmanplaat. Door naar Schiermonnikoog. Ik zat al te rekenen als we daar om 23 uur droogvallen dan kunnen we slapen tot 10 u. Maar Edith stelde voor om maar de haven in te gaan want we hadden al 3 nachten wat minder goed geslapen door de flinke wind die ook 's-nachts door bleef staan. Nu heerlijk gegeten en geslapen. Dinsdag prachtig weer; eerst even koffie bij hotel vd Werff, daarna met de eb naar zee. Op mijn kaart (2001) ligt tussen de duinen van Schier en de Noordzee een zandplaat, waarachter je kon ankeren; nu niet meer dus – te ondiep geworden. Maar we ankerden tegen de steile oever en konden wandelen op de plaat. Daarna via de onbetonde geul naar zee en dan langs het Rif en Engelsman terug naar Lauwersoog want het weer zou verslechteren.

Vogelwachtershuis op Engelsmanplaat.

Nou het poeierde woensdag behoorlijk; dik gereefd stoven we met bijna 7 knoop het Lauwersmeer over, mast gestreken bij Nieuwe zijlen en de kortste route naar het Bergumermeer genomen; daar de mast weer overeind gezet. Het werd, zoals voorspeld windkracht 7, maar met helemaal dichtgereefd grootzeil en alleen met de fok konden we toch prima zeilen tot we een ankerplekje vonden in de luwte van wat bomen even voor Akkrum. Kachel aan! Donderdag dwars door Friesland gezeild tot Workum. Vrijdag via Hindelopen – even rondgelopen overgestoken naar Andijk. Edith was lid van de zeilvereniging en we vielen in de wekelijkse borrel binnen. Al gauw werd ze gevraagd om de accordeon te halen en met andere muzikanten werd het heel gezellig. Ook nog wat gerookte vis van de plaatselijke stroper gekocht/gekregen; daar konden we de rest van de reis van genieten; we hadden op het wad niets kunnen vangen. Zaterdag weinig wind en vliegjes! Duizenden; het zeil, de mast en zelfs de stagen zaten vol. Als

JACHTWERF RIK HOMAN

je aan een stag trok en losliet dan vielen ze met een trosje op dek. Ze steken niet, maar gaan ook op je gezicht zitten en als je dan wrijft heb je niet alleen groen vingers! Er is dan maar een oplossing; motor aan en hard tegen wind varen, en alle zeilen laten klapperen. Later wat meer wind en zeilen we tot Wijdenes, prachtig klein haventje waar je met weinig diepgang goed kan binnenkomen.

De Jan Blank in het haventje van Wijdenes.

Zondagmiddag zeilden we naar Muiden, door de sluis met alle drukte eromheen om weer een stil ankerplekje te vinden tussen de weilanden bij Nigtevecht. De Vecht is wel mooi, maar met veel bochten, bruggen en een sluis in Utrecht zou het wel lang duren. Dus namen we de snelweg – het Amsterdam Rijn kanaal. Daar zijn de bruggen hoog genoeg om met de mast omhoog door naar de Lek te varen. Op de Lek kon het zeil weer omhoog en kwamen we tot bij Krimpen a/d IJssel. Ook konden we op Dinsdag nog net onder de Algera brug door en met de vloed mee naar Gouda – vanaf het IJsselmeer dus met de mast overeind, maar ja die is ook maar 7,20 m boven water. Een maand later, vrijdag 15 juni konden we weer een tochtje gaan maken; net als de vorige slechts 2 weken, dus weer in Nederland. Nu eens de Rijn op want de rivieren zijn ook prachtig! Mooi weer, de koeien stonden in het water, maar weinig wind dus op de motor tot bij Schoonhoven. Toen we aan het zwemmen waren kwam er een mooi westelijk windje; even later voeren we met alles bij tegen de stroom in tot voorbij Lexmond. Zaterdag toenemende wind dus zeilend en kribbetje varende tot bij de Grebbeberg. Daar stroomt het riviertje de Grift in de Rijn en konden we ankeren in een kommetje. Natuurlijk even de berg op geklommen want jeugdherinneringen van mij, maar ook van Edith. Zij was eerst niet heel enthousiast om op de rivieren te varen, maar toen was ze wel om; prachtige natuur tussen de kribben; Bereklauw, Wilgenroosje, Jacobskruid. Behalve de koeien die ons tussen de bloemen aankijken veel oeverzwaluwen met nesten in de afkalvende oevers. We zagen zelfs een bever met een burcht tussen de kribben.

Ons ankerplekje met strandje bij de Grebbeberg.

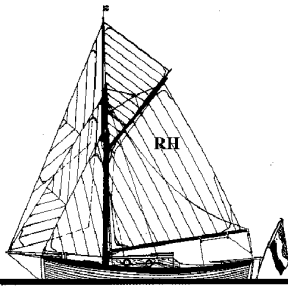
Zondag moeten we reven, met volle vaart tegen de stroom in die vooral na voorbij Arnhem wel 6 km/u is. Maar het lukt om, alles zeilend, tot aan de IJsselkop te komen, we hebben vanaf Schoonhoven de motor alleen maar gebruikt om door de 3 stuwen te komen en om een gierpont te ontwijken.

Op de Gelderse IJssel opeens stroom mee; wat ga je dan opeens hard! Met BF 6 vliegen de oevers voorbij. Na Dieren leggen we aan in een oude arm van de IJssel, nog net voor de regen. Maandag de IJssel afgezeild tot bij Kampen. Vooral het stuk tussen Dieren en Bronkhorst vond Edith betoverend mooi; zagen veel ooievaars met nesten en duizenden ganzen en zelfs kraanvogels.

Vlak onder de Grebbeberg met rechts de Grift.

Dinsdag eerst even naar Kampen voor boodschappen. En gevraagd of de brug wel zou draaien; volgens de haven meester geen probleem. Over de IJssel liggen twee bruggen waar we niet onderdoor konden; bij Zutphen en bij Kampen. In Zutphen hadden we geen probleem; die werd netjes op tijd geheven, maar toen we bij de brug in Kampen kwamen waren ze die aan het schilderen, draaide dus niet. Dan maar, al varende de mast gedeeltelijk gestreken – net niet genoeg; het toplicht eraf. Dom natuurlijk want voor het Ganzendiep ligt

JACHTWERF RIK HOMAN

ook een vaste brug, we hadden toch moeten strijken. Heerlijk gezeild door de Goot, Zwarte water, Kadoelen, net op tijd om door de sluis van Blokzijl te komen voor een rustig plekje in een zijslotje. Woensdag nog eens op de kaart gekeken; dat zijslotje heet de Roomsloot en loopt door de Weerribben via het plaatsje Nederland naar de Kalenberger gracht. Alleen zijn daar een paar kleine bruggen; vast met 1,5 m hoogte en een paar nog kleinere bruggen die je zelf kan opendoen. Hier en daar is de sloot maar 3 meter breed en ondiep, maar we kunnen ons er doorheen wringen. Prachtig varen tussen weilanden met wuivend riet, bloemen en zelfs een Kleine Jager; een zeldzame vogel die ons lange tijd volgde. De wind werd steeds harder; nog maar even in Friesland blijven, een ankerplekje gevonden bij het Slotermeer. De wind draaide die nacht naar het NW, dus we lagen weer eens behoorlijk te stampen. Het werd die donderdag zelfs BF 8 dus zijn we naar Sneek gevaren en naar het scheepvaartmuseum geweest. Vrijdag weer door, maar we waren de harde wind al gauw zat en vonden beschutting onder hoge bomen bij Eernewoude het was koud; kachel aan! Zaterdag door naar Leeuwarden; naar de tentoonstelling van Escher en zondag naar het Planetarium in Franeker – het was echt museum weer. Maandag bij Harlingen het Wad op, met de eb mee, kruisend in de Blauwe Slenk en de Vliestroom. Bij de Richel willen we tegen de plaat ankeren, Edith wil het anker op de plaat leggen maar stapt precies in een diepe kuil met zachte modder – tot aan haar navel erin.

Bij de Richel; Edith nat tot aan haar navel.

Kokkels gevonden en bij weer opkomend water door het Franse Gaatje naar een ankerplekje bij Oost Vlieland waar Edith de kokkeltjes heerlijk klaarmaakte. Dinsdag ruim voor hoogwater ankerop en zeilend onder Vlieland, waar zo weinig water staat dat we al hobbelend over de grond toch bij de Vliehors kwamen. We dachten daar droog te vallen, maar het weer was niet geweldig en ik zag een rode vlag op de toren.

Dan maar niet droogvallen en dat was maar goed ook want later kwamen vier F16's daar rondjes vliegen en op de doelen schieten! Door dus onder Texel langs, waar we op het volgende wantij weer vastliepen en tot na 8 u moesten wachten voordat we erover konden een uurtje voor HW. Daarna met

goede wind, maar koud, doorgezeild tot Den Oever waar we om half tien aankwamen, een lange dag vanaf 06.30 u!

Zon op poten geeft Noordenwind – goed voor terug.

Woensdag door de sluis en lekker kunnen zeilen tot we bij de Appelhoek voor anker gingen. Donderdag lekker gezeild tot Amsterdam, mast omlaag naar de Westeinder en Vrijdag door naar Reeuwijk – toen pas begon het warme weer! Maar hoewel we daarmee niet verwend waren hebben we heel erg genoten van onze tochten in Nederland – prachtig vaarwater dat op een paar uur varen van Reeuwijk bereikbaar is. Maar ja het gras is altijd groener aan de overkant dus hebben we in augustus nog een tocht gemaakt naar Zuid Engeland, naar Cowes, het mekka van de zeilsport, maar daarover vertel ik in het volgende werfnieuws.

Vanaf 15 oktober ga ik de boten weer in de loods zetten Ik ga er vanuit dat u de boot zoals andere jaren wilt stallen. Zorgt u s.v.p. dat de boot brengt; spullen eruit, sloten eraf en de mast omlaag, dekzeil er weer op. Ik maak ze dan van buiten netjes schoon en zorg voor de motor als dat is afgesproken. Als u de bijgevoegde rekening vóór 10 oktober betaalt, dan is uw plaats gereserveerd; als u niet komt stallen dan graag even een telefoontje.

Rik en Edith